Контрольный экземпляр

Массе а мехкий пролетариш, вІашагІехетаІ

СССР

СОВЕТСКИ СОЮЗА КОММУНИСТИЧЕСКИ ПАРТЕ НОХЧ-ГІАЛГІАЙ ОБКОМА, НОХЧ-ГІАЛГІАЙ АССР ЛАКХЕХЬАРЧА СОВЕТЕИ МИНИСТРИЙ СОВЕТЕИ ОРГАН

«СВЕТ» Орган Чечено-Ингушского обкома КПСС, Верховного Совета и Совета Министров ЧИАССР

Газет арадувл 1923 шера деиз ★ ШИНАРА, 3 НОЯБРЬ, 1985 ШУ. ★ № 133-(7166). ★ Мах 3-кап.

СОВЕТСКИ СОЮЗА КЪАХЬЕГАМХОЙ! КЪАХЬЕГАМА КЕРДАЧА ТОЛАМАШЦА, ДЕРРИГАЧА ХАЛКЪА СОЦИАЛИСТИЧЕСКИ ЯХЬЕ ДОККХИЙ ХІАМАШ КАРАГІДУВЛАРЦА НАКЪАГІОРГДА ВАЙ КПСС XXVII СЪЕЗДА!

(КПСС ЦК ІалъхьаІаьнарца).

КПСС Центральни Комитете, СССР Министрий Совете, Профессиональни Союзий Ерригсоюзни Центральни Совете, ВЛКСМ Центральни Комитете

КПСС Центральни Комитето, СССР Министрий Совето, ВЦСПС-о, ВЛКСМ ЦК-ас соцам тІаІаьнарца «1985/86 шера ХьалбаІма толаме Іа дадикхийтар, Іан замалахьа хьаІбаІ продукташ дукхагІа яхаРи оцарц духьа лелаеча Ерригсоюзни социалистически яхьа хьакъеча».

Соцам тІе белгалдоаттиг, мехца юрта боахамен агропромышленни комплекса кІиа доаттобйи боахоша кьахьегамен политически хьаІкар чІоагІа айденна хьалаяка СССР КІочан программа кІоначІаьрца хьаІкар да кодеш кьакьаІ ушаш хилар. Экономика аграрни сектор дегІайоалаеча доакъа лоаш хьаІбаІ боахама боахоша. КПСС ЦК майский (1982 ш.) Пленум хиначуд тІехьаІгІа дІаІкъаеча кокъаГІа ІалаІшІадь дуст, шура, фуражни, кьаІбола продукци дикка дукхагІа боаІкъечан аьдІен. Толаме кІоначІаьнен я карара пятилетка чакхйоаЧа шера ІІалаІш.

РСФСР, Украинский ССР, Белорусия ССР, Грузинский ССР, Молдавский ССР, Латвийский ССР, кІича союзни республикашкарчІ мохкарчІ, совхозий, дукхаЧа районий а областий а хьаІбаІ лелаеча бригадайн фермийн производства хьалдаІаттаРаш, колленттаШца — дІадаХьаЧа Іай хьаІбаІ Іаьнгара доаЧаЧа хана лелаьчаьна кьельетамна яхье котбаьнарарн дерриГІоаЧа дерхарн тІаІийдаг КПСС XXVII съеЧа сийна. Кинцнатина хьаІийалЧ 1985/86 шера Іан замалахьа хьаІбаІ продукцин дукхагІа яхаРи ІІаьччаьлхьенга. ПоХкарца дуХьа Ерригсоюзни социалистически яхь Воаранен яьхьа.

Хьайбай продуктинеча хьонхаяш этгара дукхагІа лаьхдар, дух, шура, кьаІбола продукци этгара дукхагІа яхар, ерригарн кІиаГІ ІІа материальни ресурсеш эффективно пайда эцар, интенсивни технологии, кьаьхьегарн ІІаьнгІаьнбаьхьарен пуна стимулированаш ярен прогрессивни формаш кокъеХьаьнарн дуХьа лелаеча социалистически яхь инициторий пагрономическе почташ шера хьалЧаьнарн мехка берригеча хьаІбаІ лелаедарца. Сельхозтехника, кІаиГІа, дуьнарурий, комбикормовни микробиологически промышленности, чІагІарий боахама предприятийн организацеш колленттаШца.

Колхозхой, совхозхой болЧлойн специалистийн, агропромышленни комплекса берригеча хьаьхьегамхой кьаьхьенан колленттаШца, ІІаьнар дайо айдаРа Іалаьмате боахна ІоаРхІан а беш, КПСС Центральни Комитето, СССР Министрий Совето, Профессиональни Союзи Ерригсоюзни Центральни Совето, ВЛКСМ Центральни Комитето могаьнЧ КПСС XXVII съеЧа сийна доаннин ІІаьнгара, ІІаьнгІаьна а хьаІбаІ толаме ІІаьнгара дахар. 1985/86 шера Іан замалахьа хьаІбаІ продукцин дукхагІа яхаРи ярен дуХьа Ерригсоюзни социалистически яхь Воаряке яьхьна предложенеш еначчаьна а бригадийн фермийн, колхозхой, совхозхой, агропромышленни комплекса кІиаГІа предприятийн организацийн производственни хьалдаІаттаРаш, колленттаШца.

Союзни республикан компартийн ЦК-ашца, парте хьалдаІаттаРца, обкомашца, окружкомашца, горкомашца, райкомашца, СССР министерствашца, ведомствашца, союзни автономни республикийн Министрийн Советашца, хьалха депутатийн краевой, областной, окружной, городской, районни, поселкан, поселкан Советийн исполкомашца, агропромышленни объединенеташца, профсоюзни комсомольскни организацеш ІІаьнгІаьнбаьхьарен ІІаьнгІаьнбаьхьарен ІІаьнгІаьнбаьхьарен

ПАРТОРГАНИЗАЦЕШКА—ОТЧЕТАШИ ХОРЖАМАШИ

ХАЬДДА ЛОСТАН БОАЦАШ

Кхьйтталаргіа шу да Л. Н. Толстои цІерагІа йоьла Нохч-ГІалгІай научалхьаьхьенан университет хьайийла. Буьйла кертерчера дехкарех цаІ да лохха зманеш а йолаш, коммунистически хьаьвен хьажа лорхьаьнна специалисташ кицйелеш. Цу дукхе университете цхьаьлла тоьхьаьнна дахьдо ала йиш я. Тіехьаьрна цо шера кхочушдийаьй специалисташ арахецарна план, студенташа дукхагІа жуз дипломаш балхаш. Масала, 1981 шера дийна баннаначарх дипломаш балхаш хьаьрачу 55 процент мара ца хиннича, 1985 шера ца хьоьхьан 84 процентагІа кхьчаб, физический факультете дипломаш балхаш массаъ а йолаш. Царех цхьаьдарчо кафедрашца деча тохмаьнна хьежжа йздьв оригинальан балхаш а да.

Университета преподавателашта хьоьхье дукхагІа да, дипломированни специалисташ: 13 Іилий доктор, 169 Іилий кандидат.

Отчетан доклад еш партком секретара Л. Ф. Тамазхина аьлар:

— Дукха да университете лаьмна Іилмаш - методически боарам а, бодаш, занятеш чаьхьоьхаш боьла преподавателаш: К. Ефанов, Ш. Алиев, В. Тимаев, Ю. Матвеев, В. Виноградов, Л. Бриева, В. Пятницкий, Ф. Садоева, В. Кан-Калик, З. Гойгова, хьмьарчаш.

Хьалха пединститут хиннеа дешарна заведени университета статуса яьхьарна уьхьа ца белгіаьла болх баь бале а, дикка дисарашт, ціеьхьаьнна доІа хьоьчаьнбоьлаьрашца дукха да. Талхи университете дешаргІаьрашца ихьана хуррІола инеллигенци -я. Дукха тийна да республикин цар санхетамех, эвенех. Уьн кадраш хьйчьаьра лаьхьа цоьй мисен кхета а еш болх белгіа віаьшіехьаьлаьнхьдийр университете? Цу хаттара жоп луьй дар коммунистиаьра Т. Абубакарова, С. Дагубекова, Р. Дудерайна, кхьчар даь хьамьІ.

Буьйла дешарна — производственни болх хьаьхьоьхьаьрна доІа ГІулаьхьаьй хьаьхьа хиннечарел дукха арадалйна хуьнаденнай ела йиш ю, ткаьнгІ дийнар коммунистаьш. Талхиьтта дийнаьлла университете 239 саг дешарна тіехьаьвусаьш ва. Кьаьстта дукха да тіехьаьбусаьрашца филологически факультете — 63 саг, математически — 68 саг, биолого-химически — 24 саг. Студентий эвенеш ланкьяра йоьахьо ял кафедрай партгруппаша, факультетий партбюроша. Кхьметтет студенташа - коммунистаьш хьоьхье а ба дешарна тіехьабусаьрашца. Масала, математически факультете (партбюро секретарь В. Науменко) дешаш йолча вия студентех-коммунистех хьоьх «2» йолаш ва.

Геттара во даьр сайрийнарча, эвочин отделенешка болчар. Эвочин отделенен 1985 шера аьхьан сессе дешаш хиннечар успеваемость 59,9 процент мара ю, Цхьаьолча факультеташца шер - шера вогІа хилг мара товлад дешара процесс. Ишшта экономически факультете (партбюро секретарь А. Дибирдилов) 1982 шера успеваемость 57,4 процент хиннеа, 1985 шера — 42,2 процентагІа кхочаш лехьелар. Дукха да дешарна тіехьабусаьрашца математически, географически, кьаьча факультеташ.

— Уьн Іохьамбоьаьрашца хурдедаьр партиномо, факультетий партбюроца сарраьхьа а аьсчо а дешаш йолча студенташа тіаьхьаьнан а хоатабеш, дешарна процесс тоьаьр ладаьнна йоьахьо еш кинна хларе, — аьлар коммуниста Т. Абубакарова.

Лекцеш ю еш, аьхна цхьа преподаватель юха ца хоржаш ниа, студентий эвенеш лоха я, аьхна вагеовер еина цхьа моттиг ял университете. Цу даьхье дерриг а даьд ала йиш ю дешарна-ніехтамна баллаг хьоьжаш йолча проректора М. Кодзоева. Кафедрай заведуюшешкара, деканшкара ціеьхьаьнна хьаьдехаш цо болх тоьбелга.

Коммунистаьша хала а хеташ дийнар университете кхьаьхьагаьна дисциплина тетхаеш моттигаш хиларх, цхьаьболча коммунистаьша-преподавателаьна общественно-политически вахарх а хайра даьхьа да лаьрарх.

Дешар, идейно-кхетама, Іилмаш болх віаьшіехьаьбокхаьчча дукха да ткочамбоьаьрашца. Уьхьарна хьадоагІа студентий эвенеш лоха хилар, дешарна тіера бувзар. Чкхдаьннича дешарна шера студенташа баьхьа а доацаш 64 аьзар сахьат даьккІа дешаш доацаш, 62 саг университетера діаьвьйьхьаш, уголовни белхтоькаьм эца а моттигаш я.

МоллаГІча балха тіа боккха лоарХІам болаш да кадраш хьаьхорнийла, уьн балха тіа діанийсьеліа, царна ахетам дуьйна. Университете зеллеча кадрови политикан резва боацаш дийнар коммунистаьца А. Бугаева, А. Касакова, Т. Точиева, хьхьаьд.

Хоьш ма хилийра, КПСС Нохч-ГІалгІай обкома бюро 1983 шера июнь беттА ГІаийнеча соцам тіа университете кадраш хьаьрчаьрна а уьн балха тіа діаийсьера а ціеьнкаштта бекн баьккьабар университета кулгалхоьст а парткомах а, хьалдихар болх тоьбелга. Цох е еза вьюодаш яь йоцаьца гуш да тахан. Кадрай резервада бе безаьчя тайпара болх баьх. ХІанз а кьоастадь даь арсий а доазоьг дешара а литературе, биографически химе. Университетан кафедрай заведуюшеш, хьаьх факультетий деканаш хьхьаьдеча.

Тіехьаьлоах ваханган йолча моттигашца гоьаьрг лаьхьа йоьла спецназташ ший хьаьнаьдийр, уьтабелга. Целевой аспирантура а даьхьа, цхьаьлкхьа ваха шераш доах Ректората аспирантура да йиш. Ректората аспирантура дешна ньежаьсчарца юьхье ньежлу йилмаш-тохмаьна балхаш бесам боьна а из бе способносташ йоьца а ца ха. Университете болх бе — 13 Іилий доктора юьхье виъ мара ваш аспиранташ кицйелеш.

— Кадраш хьаьхорнийла, уьн балха тіа ДіаийсьелгІа ціеьнаьй монополи ший ректорова кадраш отделов, — аьлар коммунриста А. Бутаева. — Шоаш хьаьлгІайа соцам а бий, дийнад ала дош партхоьме хьаьчуьг. Кадраш балха тіа хьоьчаьна сеаьбеьам бешьлаьр-воьзер хьаьзаьш моттигаш хиннай.

КПСС Нохч - ГІалгІай обкома пленуме белгІаьна да даьхьара, университете атеистически кхетам лучу цІенкаштта доІа кхочамбоьаьрашца да.

Атеистически болх тоьбе безаьрах дийнар университета ВЛКСМ комитета секретара Г. Сайдаевас.

— Диъах тешар малаьр ва социалистически тохмаьнна даь даьд ваьй, — аьлар цо. — Шарна діа я дуьнадаь бу болх. Комсомольчаьш ца хьоьхе ба майнаш кач а даьд ала йиш ю дешарна-ніехтама баллаг хьоьжаш йолча проректора М. Кодзоева. Кафедрай заведуюшешкара, деканшкара ціенкаштта хьаьдехаш цо болх тоьбелга.

Коммунистаьша хала а хеташ дийнар университете кхьаьхьагаьна дисциплина тетхаеш моттигаш хиларх, цхьаьболча коммунистаьша-преподавателаьна общественно-политически вахарх а хайра даьхьа да лаьрарх.

Дешар, идейно-кхетама, Іилмаш болх віаьшіехьаьбокхаьчча дукха да. Талхи университете дешаргІаьрашца ихьана хуррІола инеллигенци -я. Дукха тийна да республикин цар санхетамех, эвенех. Уьн кадраш хьйчьаьра лаьхьа цоьй мисен кхета а еш болх белга віаьшіехьаьлаьнхьдийр университете? Цу хаттара жоп луьй дар коммунистиаьра Т. Абубакарова, С. Дагубекова, Р. Дудерайна, кхьчар даь хьамьІ.

Буьйла дешарна — производственни болх хьаьхьоьхьаьрна доІа ГІулаьхьаьй хьаьхьа хиннечарел дукха арадалйна хуьнаденнай ела йиш ю, ткаьнгІ дийнар коммунистаьш. Талхиьтта дийнаьлла университете 239 саг дешарна тіехьаьвусаьш ва. Кьаьстта дукха да тіехьаьбусаьрашца филологически факультете — 63 саг, математически — 68 саг, биолого-химически — 24 саг. Студентий эвенеш ланкьяра йоьахьо ял кафедрай партгруппаша, факультетий партбюроша. Кхьметтет студенташа - коммунистаьш хьоьхье а ба дешарна тіехьабусаьрашца. Масала, математически факультете (партбюро секретарь В. Науменко) дешаш йолча вия студентех-коммунистех хьоьх «2» йолаш ва.

Геттара во даьр сайрийнарча, эвочин отделенешка болчар. Эвочин отделенен 1985 шера аьхьан сессе дешаш хиннечар успеваемость 59,9 процент мара ю, Цхьаьолча факультеташца шер - шера вогІа хилг мара товлад дешара процесс. Ишшта экономически факультете (партбюро секретарь А. Дибирдилов) 1982 шера успеваемость 57,4 процент хиннеа, 1985 шера — 42,2 процентагІа кхочаш лехьелар. Дукха да дешарна тіехьабусаьрашца математически, географически, кьаьча факультеташ.

— Уьн Іохьамбоьаьрашца хурдедаьр партиномо, факультетий партбюроца сарраьхьа а аьсчо а дешаш йолча студенташа тіаьхьаьнан а хоатабеш, дешарна процесс тоьаьр ладаьнна йоьахьо еш кинна хларе, — аьлар коммуниста Т. Абубакарова.

Лекцеш ю еш, аьхна цхьа преподаватель юха ца хоржаш ниа, студентий эвенеш лоха я, аьхна вагеовер еина цхьа моттиг ял университете. Цу даьхье дерриг а даьд ала йиш ю дешарна-ніехтама баллаг хьоьжаш йолча проректора М. Кодзоева. Кафедрай заведуюшешкара, деканшкара ціенкаштта хьаьдехаш цо болх тоьбелга.

Коммунистаьша хала а хеташ дийнар университете кхьаьхьагаьна дисциплина тетхаеш моттигаш хиларх, цхьаьболча коммунистаьша-преподавателаьна общественно-политически вахарх а хайра даьхьа да лаьрарх.

— Отчетан доклада тіа даьдар кертерчера даьр: діаьхо подача хина болх мишта тоьбе даьа я партком, — аьлар коммуниста А. Касакова. — Пайдаьна хинна балха стиль пайдаьна яц. Дуьйна ялу-кьхьаьташ, дукха ца йоьхо дахешаш. Баьгьар діаьььташ ший ректортет йоьаьеш сеаьлеча кадрови политикан резва боацаш дийнар коммунистаьца А. Бугаева, А. Касакова, Т. Точиева, хьхьаьд.

Хоьш ма хилийра, КПСС Нохч-ГІалгІай обкома бюро 1983 шера июнь беттА ГІаийнеча соцам тіа университете кадраш хьаьрчаьрна а уьн балха тіа діаийсьера а ціенкаштта бекн баьккьабар университета кулгалхоьст а парткомах а, хьалдихар болх тоьбелга. Цох е еза вьюодаш яь йоцаьца гуш да тахан. Кадрай резервада бе безаьчя тайпара болх баьх. ХІанз а кьоастадь даь арсий а доазоьг

Мишта хьоьчаьнду договорах доацаьрш?

МАШИНАШКА ХЬЕЖАШ БАГІА

Уьх шера яйс беттА паччаьхьаьхен заданех во лоарХІаьлш Нахаранчо а мьлхе ечий зарода коллектив. Товарни продукци арахецарна план 104,9 процентаьн мьаьхьа-будочин наделеш ваьхьа ялера ціаьн 107,7 процентга ихочаьчьаьй.

Планах дин-буг 17 тонн продукци арахецна еэаш я ца завод. Цу деккарах из дика лоарХІаьо яла йиш я. ХІанз аьлча, цхьаьолча денонна 18—19 тонн маьхьх будкингашца ихьо ухьаьш.

— Тхоьй оагІоарчаьра хІамм ца таллийташ болх бе гІерг тхо, — йоьх заводан директора Мохиоев Мустьма. Баьгьа цхьаьна ба-тьаьнех белача ваха на яьшца ГІулаьх ца віаьшіехьаьдалц тха.

МалагІаш да уьн баьхьлаш? Царех кертерча даьр да договорни деккарашца завода коллективо каст-каста телладеш. ХІана ийнсьу из ишшта? ЭгІарг хьаьла ир - тІулаьсга бекно яр завода транспорт лоаттаеш деккарийла йоьна Назранонски АТП я. Заводан транспортйн организацен цхьана, оттаьдьла договорах хІара дийнаьхьа районе тіамина продукци діаийсьелгІа ГІулаьхьаьй машина хилийта деккарийла я АТП. ХІаьта уьхьаьа цхьаьолча денонна 4—5 машина мара йоацаш моттигаш ийнсьу. Масала, 23 октябре транспорт ца хилар даьдьаьн доаьшш графикаьгІа белгІаьн йоьа маьхьх діаьхачаьнаьр Пхьаьлгьонгийн-Юрта баьхьа наьха. Цу тайпара хьаьл ийнсьелар массеен да хьаьлгІа г. Назранерча дукхаьча тиьхьаьна.

— Ший ханнаьхьа діа да йиьхьаьча маьхьх шиьрььаьл, тіаьхьа из діа а эшаш ваьа, — йоьх Мовсесян. — Цуьнца хьа из шоьлагІа хьаье еэача хьоьчаьн тхо.

Цхьа соагІа, йоьгІаьчуьл дукхагІа энерги, наьха хьаьлаьн ваьхьа йоьаьх ресурсаш діаийсьелгІа ваьхьа.

Хьаьнал, ваьаьл ас ду АТП коллективо маьхьх еча заьа-да. Тіаьккха боьхьолгаьна дикха йиш йоьаьш дий эттА хьаьл? Да. Эшар фуд ваьтча, из да транспортйн организацен ший договорийн деккар ихочаьчьаьр. ХІаьта талаьарча дийнаьхьа из гІоьжагІча тайпара телладу цо. Ийснетел уьх масало а тешал ду из ишта хиларх. Со цита ийнсьелча 23 октябре ГІуйрийна 7 сахьат даьхьа маьхьх діаьхьа еэа машина 9 сахьат даьхьа а хьаьхьачаьна яр. Цун бальаьна дуьхІа бала ца могаш йиш еэа лелаш завода болхлоцца лаьдийІаьчь.

ХІаьта пийшка чуьра ший сахьат хьаьлха хьаьнькьа маьхьх кахата хьежаш ухьаьр. Цу дийнаьхьа 11 сахьат даьхьа мара яьхьар маьхьх діаьхьа машина. Цу тайпара суьгІ хІара дийнаьхьа яхар саина ийнсьелар. Из кхетаде хьаьа даьдар завода болхлоцца лаьдийІаьчь.

А.-Г. УГУРЧИЕВ.

«Союзавтоматстроем» ВНПО опытно - экспериментальном заводе дикагІа лоарХІаьш я электромеханический цех. Белтагара беттага хьаьдаьна ший хьоьхьаьнан лаьхьеш хьайийла. Цу цехе дикагІа болаьа электромонтажникашца бо Э. Доуоева, Л. Бузова, С. Сатина. Цар хІара дийнаьхьа воранш 130—140 процент ихочаьчьаьр.

СУРТА ТІА: С. Сатина, Л. Бузова, Э. Доуоева.

М. ПЛИЖА сурт.

Дика лоарХІабу

«Грознефть» яьхча объединенне производственни гІулаьхьаьн дарх болчо центральни базан коллективо октябрь бутт ідаьбелаьуьн доцц дехкаьдар 246 ваьр сома мьаьхьа балхаш да. Цунах хІаьта № 1 йолча цеха ремонтийнаьа — 70 ваьр сома мьаьхьа болх ихочаьнбе.

«КПСС XXVII съезда — хьиьарчча хьаьхьгаьна 27 дехкаьй» яьхча девизгІа ийьа а хьаьгаш коллективо хьадаьрчаьа-ах бетта 125 ваьр сома мьаьхьа балхаш дир, план иоьза гарта тіехьоьчаьй а еш. Кьаьн йоьІа: кьаьхьгаьнаьр ремонтийнаьа юьхьеьчаьй воьх ах бетта а. Цудуьйа дика ремонт ийча оборудованоьа, оагІхалаьца вай республикера а бурудеташ, нежидаьттахой ма боагІа Іалаьлйе віаьшіехьаьлаьр цар.

Балха тіа лакха хьоьхьаьш гойтача коллективе кагарча шера 374 тонн іаьрка яьнки йтт ваьр киловатт-сахьат электроэнергин кхоьлй. Ишшта ремонтин баллаш дарга діадодар 5,5 процент лоарах 110 ваьр сома мьаьхьа пайда бебе.

Уьн толамаш дохача хьиьарг дикгІа юьхьеьхьаьрна белгалбаьнаьй слесарийнаьа Хаваж, токарш Фоменко Леонид, Зеленская Любовь, сварщик Карасев Валерий, кхьабараш.

Т. АЛЕКСЕЕВ.

«Промжелдортранс» яьхча Аргунски депо В. Конева вьаьнкьаьр воьаьй бохьа бу из. Цу ваьа ший балха говзал дика кара а ерзаьь виъаьа говзаьг хьиьнчь пох.

Конева ва тіехьаьрна кьаь пятилетий ударник. Цун хьаьнна ньаьхьетам белгал а боаьккаьш тийна сийлен гІаьмоташ, юьхьера совгІаьш ваьш ирхьа да.

КПСС XXVII съезда шийгара дизза ньаьхьена совгІат дала гІертаьш кхьаьет Конева уьх деношка. ХІара дийнаьхьа воранш 120—130 процент ихочаьчьаьр цо.

СУРТА ТІА: ньаькьаьр В. Конев.

З. АМЛИЕВА сурт.

НОХЧ-ГІАЛГІАЙ АССР ЛАКХЕХЬАРЧА СОВЕТА МАССАЗАРЧА КОМИССЕШКА

Хьалха ваьчча товаращка а торговле дешашка а хьаьвен йолча НГІАССР Лакхехьарча Совета комиссе заседаше дийнар хьаьрна ваьа товарашца дукхагІа а дикагІа а арахецарна, ма дехкара йолча «товарна, НГІАССР Лакхехьарча Совета Х сессе соцаьта хьаьнна социалистически ловлаьле доарарна Гудермесси районе советенна а бохьаьнна а организацийнаьа.

Горисполкомо председателла Г. Эльмурзаева докладдаьна а дийГІа, комиссе белгалдьаьккьар ду даьхье ухьаьна белгІаьна болх бен ца ваьар. Цу ваьа шийла цхьаьолчаьгІа ниьтелтка лаьрхІа комплексин программа чаьхдоьаьхьаьн а ерзаьь, городерча 8 промышленни предприяте аьхьенна хьаьхьа эца товарашца. Царех кулгІаьчарна планнаьа заданеш кхочаьнчьаьр.

Цунца цхьана дийна диса а, терпам Іаьоа бетаьн а дукха да. Дукхаьна предприятенна хьалха эца товарашца арахецарна боарам аьхьдаьн, нуьн бетаьнна оборудоване кхьаьгаьна оьсарле лаьхьа на хилар а производственни маьждаьн ца тваьр а. Городской Совета исполкомо предсеадателла хьадехаш керда ГІиллоьн хьаьлаьгІа, йолчарна реконструкци а еш, уьн шеьрььаьгІа.

Дочаьййолча предприятийнна производственни отгодаьнна паспортийна яьхІ, керда ийзделеш арахецарна царех пайда ца эцаш. Цхьаьолча товарашца арахецарна 14 тайпаьлеча заданеш кхочаьнчьаьйна. Геттара тіехьаьоьг пирийчна завод, ПлаьнгІа АрагІанчуьл 1,5 миллион кирпичийн кІеьнгІаьнна арахецаьй цо. Хьалха эца товарашца хьадара а еза йоьхо ял горпищекомбината, горбытсоюзмаьта, маьлх ечь заводе Кургалтинскийна.

Районе тіаьна а ліадаьлаьнна дацц кьоьлаьн а спецуздин а елта, советски торговле бо кьоьчаьн тедеаьеш. Уьх шера барзІ моттиг хиннай районе советски торговле приьаьлаьн телхаьй, пирех пхьаьбаьн уголовни белхтоькаьм эцаш. 10 саг спекулянт еш 14 саг кьоьлаьн деши лаьцан.

Комиссе хьадийкар Гудермесси горисполкома кулгалхоьшка хьалха эца товарашца дукхагІа а, дикал лаьхІаьгІа йолаш а арахецийна Іалаьцар, уьн доккилга, социалистически доаьлаьне доарадга тедар.

* * *

Нохч - ГІалгІай АССР Лакхехьарча Совета агропромышленни комплекса дешашка хьоьжаш йолча комиссе дийнад отрасленга экономерча бухгалтерийна кооперацийн ара Шелковской агропромышленни объединене деча балхах.

Цу деккаьн лаьца доккад йиш юрта боьхьна районе управленеьа вачальника М. Висарагова, содокладе — депутата Х. Багаева. Комиссе белгалдьаьккьар, РАПО Шелковской совета, юрта боьхьна управленеьа районе партийни организацийн хьулгаьн а даьн, белгІаьна толамаш даьхьа хиларх.

РАПО совето тіоаГІаьй «Сельхозтехника», «Сельхозхимия», «Сельэнерго» объединенеьна совхозашца, колхозашца деча балхий керда тарифаш. Цу объединенешца расчеташ ю бачча балхах доагІар 92 процент діа а луьй, тіехьаьна расчет ю шу чаьхдаларга хьежжа.

РАПО совето тіаьхьаьна лоаттабу центральнийнна фондашца хьаьлаьте а царех пайда эцаш я. Из цхьа форма я агропромышленни комплекса отрасленга юьхьера бувзамаш тіоаГІдаьр.

Цунца цхьана депутатаьна белгалдьаьккьар, районе агропромышленни объединенеьа балха тіа белгаьла ихочаьчьаьр. Цо даьлаьн доаГІа. Тоаде дезаьн да кхыча министерствашкеьн ведомствашкеьн чуйоаГІаьча предприятийцен организацен, колхозашца а совхозашца а ледаьу экономически гІулаьхьаьн.

Объединене віаьшіехьаьллай отраслашца юьхьера 9 комиссе. Цхьаьбаьхьа, РАПО совето іаГІаьра ціенкаштта хьаьдехаш болх тоьбелга. Шийла ечьачча боьхьоьх бисза пайда а эцаш, планнаьн заданеш ихочаьчьаьра объединене чуйоаГІаьчьаьрна ньаьхьеьчаьрен ийнъ. Цунца дуьхьаьдийна сиимотаьчийна да дукха ца йоьаьш вайийна тіаийда хилар ший индустриальнийна потенциалаьга дилаьчь ийзийна республикийна юьхье Российски Федераци діаийьла иьлаьгІча моттиг хиттаьа Украина промышленности. Іоьхьо ца дилаьра опыт берриьна, ма ваьа масштабе діаийсьаьрах йоьа решени. Украина лаьнча ньаьхьа баьккьаьо я цуьх дерриьна комплексин хилар. Ресурсаш ихьара йоьа технологеш юьхьеьхьаьрна йоьа дух-духьа программаш уьттаеш тіхьаьа барччаьн городей, промышленни районий гоьа чу. Цу тайпарна практика ца дина хилар хьаьлаьхьаьй Донбасса городашца Днепропетровске, Одессе, Киеве. Цар лу ягтара даьхьаьгІа йоьа экономически эффект.

ШийтталагІча пятилетке деккар оттаьду тіаьхьетаьна арййоьаьн йолча йийдалаьн 75—80 процент юьхьа бара чоьхьа хилийта.

Леонид КОРНЕЕВ.
АПН экономически обозреватель.

КПСС XXVII съезда нокъадолхаш

Бийдалца ихоьм бар — ціаьарча дуьйна тіа эгІара поьрІаьмегІча проблемаьш цаІ, иу даьаьре вай мехко я. Іалаьн ресурсаш йоьацаш бала хьеьаш вай деце а. Дерриг-на дуьйна тіа хьайоьаьхьчча территорийн продукци хьІаьлгІа даьаьа соагІа ду СССР. Цо йиш хулийт цун ціаьнкьа боахьма ваьарш ладаьлаьнне а продукце цхьаьолча даьхьа, кьаьстадаьн аьлча доГІор, экспорта діаахийта а.

Амма минеральнийн бийдалаьн йоьаьхьаьн а ва чиьхьоьаьнчаьн а хІара мера 6,5 миллион тонн ігІаГІа отходаш іоьа, ца ігІа пайда эцаш ніаьн уьх сахьаьте 10 процент соГІчаьрен мера. Цар ліаьлийнай даьаьа йоьхийй ладаьр, кьаьстадаьн аьлча доГІор, экспорта діаахийта а.

Амма минеральнийн бийдалаьн йоьаьхьаьн а ва чиьхьоьаьнчаьн а хІара мера 6,5 миллион тонн ігІаГІа отходаш іоьа, ца ігІа пайда эцаш ніаьн уьх сахьаьте 10 процент соГІчаьрен мера. Цар ліаьлийнай даьаьа йоьхийй ладаьр, кьаьстадаьн аьлча доГІор, экспорта діаахийта а.

Цунца цхьана керда пайда даьаьа сахьаьаьш йоьаьхьа уьх йоьаьхьа центраьн мехка малхбалхьлаьрчех віаьхьа хала йолчаьнх ца бьаьчча районашца хьаьгаьрга, тіе-ніа ладаьлуьн латт кІаьнз уьх ціаьнкарга діадодаьр. Масала, Сибаргеліен Гьаьнрин Малхбоьлеін биргаьча хьаьлаьнна углеводородийн доагІор доаьлца моттигаш оборта юьхьеьлаьнна, вай дийнар - біаьрчча малхбуьзенеевропейски паччаьхьаьнан ерел. Кхетаьдеш ду, ресурсаш кхоьрна политикин хьаьлгІа а чаьхьаьлай вай хьаьна боьхьаьне. ХІаьта цунах хьаьлгІаьрашца діаьдоГІча хьоьлуш а да. Ишшта, боьхьа металлурге сераьгн азотагаьн деиз вольфрамина, молибдена, молибденага ціаьчнаьца яраьца. ДоГІча бесса ваьча, оттодаьн оьлаьн ярех боьаьл пранетийсьа ерриьта Менделеева таблица.

Цунца цхьана керда пайдаьна сахьаьаьш йоьаьхьа уьх йоьаьхьа центраьн мехка малхбалхьлаьрчех віаьхьа хала йолчаьнх ца бьаьчча районашца хьаьгаьрга, тіе-ніа ладаьлуьн латт кІаьнз уьх ціаьнкарга діадодаьр. Масала, Сибаргеліен Гьаьнрин Малхбоьлеін биргаьча хьаьлаьнна углеводородийн доагІор доаьлца моттигаш оборта юьхьеьлаьнна, вай дийнар - біаьрчча малхбуьзенеевропейски паччаьхьаьнан ерел.

Кхетаьдеш ду, ресурсаш кхоьрна политикин хьаьлгІа а чаьхьаьлай вай хьаьна боьхьаьне. ХІаьта цунах хьаьлгІаьрашца діаьдоГІча хьоьлуш а да.

Кхетаьдеш ду, металлурге дукха хІама да эцаьш ерриьта продукце ніоьаьлгІа даьхьа ювучо доацаш доьа металлийн да. ХІаьта, ара вай, Казахстане. Усть-Каменогорски свинцово-цинковой комбинато рудяг йиьхьа керттера ший комбината чуйоаГІаьш йоьа кьа 18 элемент. Вай мехкарчо электростанцийна віаьшіехьаьлаьнна діаахийта діаьхьа, масала, США е ФРГ ухийтачуьл ніеьнеде. Тіаккха из хуьл советски энергетикан эцаьчу доагІорах ваьрхІаьчь дукхьа милливаьнн тонн, кІор е ма-ьгІ.

ХІаьта а ресурсаш кхоьрна політикин хІаьнарга масштабаьн кхочаьчь боацаьн лерхІ ваьйцна. ЛерхІаьн да, кьаьстадаьн аьлча, «сутара» яьна-на техника шортІиг а хуьш. ХІаьта цунах шортІиг а хуьш. ХІаьта цунах ваьрачча оборудоване образцаьн а йоьачам боьдаьн доагІор ягдеьн а ма аьлча. Уьхьа хІанз а гучаьелаьш я продукци лелаьхьгІа сигдаьра экстенсивийн факторийна ориентация йоьа ца йоьалаьн хиннеча сеаьтски экономика дегІаьаьрг діаьлхьа этапа психологически стереотип. Тахан из діаьдьлийнаьр пайдаьна хулаьгІа, ахьма ваьх шортаьгІ хуьцалу ьаьлаьа.

Дуьхьаьла цу дуьйна чаьхдоьх ваьхьо хІаьнарга ягдеьн ваьа бен болх техника, цунтаьр ресурсех шоьлагІа вайда ніьбу, реконструкци еш юьхьеьаьш. Іаьнарга ягдеьн ваьа бен технологи юьхьеьхьаьш ваьа предприятеьш хьаьлаьнарца цхьана расхода ваьхьа

а ладаьрца тІадерзадаь организацийнийна гІулаьхьаьн. Цар. дуьхьаьгІа даьхьа, дика йоьаьха экономически эффект ду.

Амма вайийна тІара, стратегически эггара аьттуьн бе лаьцаьгІа бааьа ніьнь бодаьн бу. ціеьаьеш да. ресурсаш кхоьрна йоьа технологеш хьаьрен юьхьеьхьаьрен ийнъ. Цунца дуьхьаьдийна сиимотаьчийна да дукха ца йоьаьш вайийна тіаийда хилар ший индустриальнийна потенциалаьга дилаьчь ийзийна республикийна юьхье Российски Федераци діаийьла иьлаьгІча моттиг хиттаьа Украина промышленности. Іоьхьо ца дилаьра опыт берриьна, ма ваьа масштабе діаийсьаьрах йоьа решени. Украина лаьнча ньаьхьа баьккьаьо я цуьх дерриьна комплексин хилар. Ресурсаш кхоьрна йоьа технологеш юьхьеьхьаьрна йоьа дух-духьа программаш уьттаеш тіхьаьа барччаьн городей, промышленни районий гоьа чу. Цу тайпарна практика ца дина хилар хьаьлаьхьаьй Донбасса городашца Днепропетровске, Одессе, Киеве. Цар лу ягтара даьхьаьгІа йоьа экономически эффект.

ШийтталагІча пятилетке деккар оттаьду тіаьхьетаьна арййоьаьн йолча йийдалаьн 75—80 процент юьхьа бара чоьхьа хилийта.

Махьера районашкарчоьрсти предложенеьн телгаьра белгалдьаьккьар Гроозненски объединенеьн ТЭЦ-ера шоьгІаьрашца, ньаьхьера совгІаьш ваьш ирхьа да.

КПСС XXVII съезда шийгара дизза ньаьхьена совгІат дала гІертаьш кхьаьет Конева уьх деношка. ХІара дийнаьхьа воранш 120—130 процент ихочаьчьаьр цо.

СУРТА ТІА: ньаькьаьр В. Конев.

З. АМЛИЕВА сурт.

РУЗКЪА КХОДАР—ХАНО ДІАДЕХАР

Бийдалца ихоьм бар — ціаьарча дуьйна тіа эгІара поьрІаьмегІча проблемаьш цаІ, иу даьаьре вай мехко я. Іалаьн ресурсаш йоьацаш бала хьеьаш вай деце а. Дерриг-на дуьйна тіа хьайоьаьхьчча территорийн продукци хьІаьлгІа даьаьа соагІа ду СССР. Цо йиш хулийт цун ціаьнкьа боахьма ваьарш ладаьлаьнне а продукце цхьаьолча даьхьа, кьаьстадаьн аьлча доГІор, экспорта діаахийта а.

Амма минеральнийн бийдалаьн йоьаьхьаьн а ва чиьхьоьаьнчаьн а хІара мера 6,5 миллион тонн ігІаГІа отходаш іоьа, ца ігІа пайда эцаш ніаьн уьх сахьаьте 10 процент соГІчаьрен мера. Цар ліаьлийнай даьаьа йоьхийй ладаьр, кьаьстадаьн аьлча доГІор, экспорта діаахийта а.

Цунца цхьана керда пайдаьна сахьаьаьш йоьаьхьа уьх йоьаьхьа центраьн мехка малхбалхьлаьрчех віаьхьа хала йолчаьнх ца бьаьчча районашца хьаьгаьрга, тіе-ніа ладаьлуьн латт кІаьнз уьх ціаьнкарга діадодаьр. Масала, Сибаргеліен Гьаьнрин Малхбоьлеін биргаьча хьаьлаьнна углеводородийн доагІор доаьлца моттигаш оборта юьхьеьлаьнна, вай дийнар - біаьрчча малхбуьзенеевропейски паччаьхьаьнан ерел.

Кхетаьдеш ду, ресурсаш кхоьрна політикин хьаьлгІа а чаьхьаьлай вай хьаьна боьхьаьне. ХІаьта цунах хьаьлгІаьрашца діаьдоГІча хьоьлуш а да.

Кхетаьдеш ду, металлурге дукха хІама да эцаьш ерриьта продукце ніоьаьлгІа

«Гроэнефтеоргсинтез» производственим объединением чуоэаІіча специализированим ремонтно - пІнІшлІчеІм ихоалаІіча управлеІе В. Лаева кулгалаку бригада дваэатІа лаарІкІм и. Ію хаддаІа социалистическим яъхе ихьчаІ бригадаІіа юрьъ хьалаэра монтажеш йоах ухь тІекъаІ ча шиэр.

Хіаю дуэка ха йоацаш А. Шерешова цІеграІіча мехханатІа чакхдоахча заводе АВТ яхачх установкаэра ремонт ях йьлиэй ха бригада.

СУРТА ТІА (ьІрлехьара аьттехьа); бригада деаькашхой В. Абросимов, бригадиер В. Лянев, Е. Лунин, П. Родионенко, В. Семенцин; Б Кирсанов; Н. Лаврухин.

А. АЬРАПЕТОВА сурт.

Назрановски районера хоамаш

ЬЬАЬЬИЛАШ — ПЛАНАЯ СОВЕТА

Ухх шера ялетеш фуэрн ньарІа ьІаьлетеш ьаьжІех 1400 гектара ТІера ярш чунйай «Назрановскийн» совхозе механизаторашца.

«Хорошо»-ЗОО» яха 11 комбайн, 35 автомашин, нитта дукха тракторан лафеташ ноаьр ярш ТІа ийзийсарбй ЬІуьлъаьн чуьнан. ЭгІара ьаьжІех ЬІаьвЬІей Мусойева Тамбулата чуэІаІаьнна эаенос ьаьжІех, 300 гектара ТІера ВИР-42 яха фуэра ярш. Юьхьера ьаьрІІеча хІара гектара ТІера 15 центнер ТІаьнІ, планаІа яха йоаІІаш 11 центнер йолаш.

Планан сеІта хІара гектара ТІера 4 центнер а йоаьхІаш, чуэІ алета ьаьрІІа йоа ьаьжІех а. Паччаьхьаьчена дІаьвий 3 эаэр ТІаьнІ гергІа, планаІа йоаьхо йоаІІаш 6200 тонн йолаш.

Кастаста делаэра дуІІаша чоаІІа дуьлаэе ю механизаторашца. ТІаьхьа ма ялаэе ЬІаьш йолаш дечаэ даьнах пайда эца ІІаьрташ, цІеІ аьн—шиьнарна хІоаьчаьнаьр ЬІаьвЬІей дукхаьчаьнаьр механизаторашца. Царна юьхьа ьІаьсте ЬІаьвЬІаьнна комбайнерашца Бекоев Тамерлан, Костоев Іаьвса, Ахмадов Дауд, Торшоев Тоэсолта, Бекоев Іаьвса, хьаьвраьчаьнна.

— Планаэ сеІта 1400 тонн я эуч, 7600 тонн ьаьжІех ДІаьлло ЛІаьрІІеш ба ТІа механизаторашца, — боьх совхозе директорна Б. Дударов. 458 гектара ТІа шекарна сеаьлаш а ьаьжІехьІу. Цунна 420 гектара ТІера ярш ьаьжІех. Ілаьн 11 эаэр тонн йолаш паччаьхьаьчена дІаьнна 10400 тонн. ПеІхьоаьчаьнна ларІ ухь йохкаэра план а.

БАЬХАЬ ГИЛЛАЬ

ЦІеІ аьн эаэр совхозе гектара ТІера ьаьжІехьІ чуйІай 40 тн ОктябрІ яхча совхозе механизаторашца. Хіанчуэ ТІаьжІеІ ьаьжІехьІ а йІаьнна эа. ЦІуьлъа болх бе йоаьхо йолаш дечаэ ТІера сахьаьтех ма могІа пайда эца ІІаьрташ ьаьжІех" комбайнерашца, шофераш, трактораьрашца. Болх бина а 14 комбайн, 75 грузовик, дукха тракторин лафеташ.

ХьаьжІех дІиІа ТІаьжІей, Хіара гектара ТІера 40 центнер йолаш, план 28 центнер йолаш. Паччаьхьаьчена дІаьнна 4,8 эаэр тонн гергІа, планаІа дІаьнна йоаІІаш 6170 тонн йолаш.

Планан дукха дукхаІІа ТІа ухь йохкаэ таро йолаш а сеІта. Ньаьстта дика ЬІаьвЬІей ьаьжІехьІ Кодзоев Бекмурза, Гонгиэиев Юсуэа, ихьбарашца кулгалдиэна эеначоьа.

Ерриг шекарна сеаьлаш ьаьжІехьІ ьаьжІехьІ совхозе болхоІ. Паччаьхьаьчена дІаьнна 11200 тонн, план 11 эаэр тонн йолаш. Шекарна сеаьлаш йохкаэ план а дика ІІаьхьаьнна ьаьрІІаш ба кхаа ледарш.

ЧУНЙІЙА БАЬННАЬ

Ухх шера ялетеш ьаьрІІа ьаьжІехьІ ьаьжІехьІ «Зжамский» совхозе механизаторашца. План 1420 тонн йолаш паччаьхьаьчена дІаьнна 1483 тонн.

ДОНЗОЛ ЦІЕХЬАРА

ДУНЕ ЦХЬАН КІКРАГІА

ДУНЕННА ЛОАРХІАМЕ ДОКУМЕНТ

Дуненна лоарХІаме заман событе а хиина дІаэтІаэ КПСС ЦК октябрьчІа (1985 шера) Пленумо могаЛ Советсин Союза Коммунистическин партие Программа нерриэ редакце проект кепатеча арайиккир. Из бинЬду КПСС ЦК лоарХІаметІарча теоретическин политическин документ доаЛол дечаэра эчаэ массовой информацие средствашца отпечатаиннин. Уьх ТІехьЬарча нитта шерашца эчаэра лоарХІаметІарча идеологичесин документех цІеІ, — иштта аьннад цунах «Лос Анджелес - Таймсе», ЛІаьхьа эгІара донкхаІІча эмеранаьсин гонгерт доаЛол цо ду тайнара хІаэ бар чІоаІІа да. ХІаьна аьлча Советсин Союзан. ХІаьхьа коммунизмаца — ВІаЛаЬІ а. Бапка дика уйла ЬІаЛаш ЛІаьрІІа белгалдаьлаш из ЦІаьнка а ца хиннадаь.

Доаэол дечаэ ЧІоаІІа уйла ТІаэаэ проекто ЛаьрХІача мохх социальнин экономичесин дегІаьвоаЛаьра ялаш йоаьхІаэ. Дунеччаа комментарашца белгалдаьлаш, ЛІаьхьаннача экономичесин кризиса хьрьера хьаьбла цІьаьнин дича а могаш бонца цІьаьшІІ ЛаьнхатІаьчесин мохх кара ЬІаьлЬера чаьхьаьра дисача уьх ихьйІта ЦІера производственин потенциал пІоэза йоаьхха яра ЛаьхьаьЬа кхьметІеІ уйла е а лоарХІаберг ца хиЛар. ХІаьта Программе оттадаь дуьхьал ЦУ тайнара денкар ма дей. Малхбузена цунца ЛІаьна белгалдаьх оттадаь денкарашца реалистичин хІар. «КПСС экономичесин стратеги белгалдаьлаьн реалиэмон динамичностоь». — яьлу «Номмура» яхача японсин газето.

Социалистическин мехкий ТІаьстаца, дерригача дуьнен прогрессиэнна кепаЛоэнна белгалдаьх КПСС дуьнен ЛаьхьаьІІа юьхьера коммунистическин болаш ІІаьрча цІаьнаьр дика ЛІаьнна ТІера КПСС Программа кердача редакце проект марксизма - ленинизмаьн ЧІоаІІаьча ЛаьрІІ ТІа. ЛаттаЬ хиЛар а. Цу документо «ЧулЬІаЛ, ЛІаьу «Земледелско знамя» яхача болгарскин газето, ЛинЬІаьнна хьаьмьаьн революционин ЛаьЛаЬІ, историческин оттишна а комунистическин идеалаш котІ ЛІаьрІІаьрг болх тешам ю», «Боьхьонца ЛаьрХІаме ЛаьрХІаме документ да из Советсин Союзан. Дуьнен ЛаьхьаьІІа юьхьера болхлоЬ комунистическин болаьма, дерригача дуьнен ТІера хьала». — белгалдаьлаьн польсин «Трибуна люд» яхача.

Цу хиина социалистическин мехкий кепийоэзоно кьаьстта ЧІоаІІа ЛаьЬа хиина дуьнен Советсин Союзан комм социалистическин мехкашца юьхьера доттаІІаьла бузэмашин массе оагІорхьара цІьаьна ледаьлу ТІулаьхьаьца, цу даьЬе тІеЬен - машерен дош санна доаЛа ЛІаьЛ заманалхьЬ ягара ЛаьрХІаметІарча дешна а, ЛІаьхо дегІаьдоаЛаьрен чІоаІІаьрен КПСС-н коттера ЛаьрХІаме бен хиЛар. Ваі парте политика яа - ЛостаЬ кьаьштан хьаьдоаЛ хьаьжІехьІ ЛІаьнна ЛІаьдаьча кІеІІаьта хиннача Варшавскин Договора юьхьа дакъа доаЛаьча начІаьчаьхьаьлхиннин Политическин консультативин комитета совещаньн вторникашца КПСС ЦК Генеральин секретарь М. С. Горбачева Болгаре Халкьа Республике ЛІаьча доттаІІаьла визитен. Софийскин совещаньне ТІаьнІаьча «Ледерин ЛІаьрам ДІаьвакхьара а европейскин дуьнен ТІулаьхьаьца дикатІа оагІорхьара ЛаьстаЬ гоЛа тоЛаьра «ТІехьа» ЛІаьча заявлене бакъдар тІеЬен ма - шарен хьаькъхьара доШ ньаьстаЬарца социалистическин содружества мехкашца лелбоу кинЬ бакъо - бехкаЬ ЛІаьнна конструктивиЬнин хІар. Цу совещане аьттуьа боаьнхербе мехкашца йолчаЬ ЛІаьчаьхьаьлхиЛ барт ДІаьхо «ІлоабгІ». Дуьнен ярхье цар ІІаьш йоьхьаьн а болаш лелаьду ТІулаьхьаьш шерашца йоаьрдаьрен.

ДегІаьхьаьча мехкашца тетара дика яхетеш ТІаьшІаьр. КПСС-н лоарХІа такхоьх кортамугьеЬдаьлачІ мехкашцара отношенеш ЧІоаІІаьра ТІаьберзабЬ кинЬ, уьх отношенеш цар шоай муьхьаьІа хиЛарн цхьаьтарра боьхьоаьн хиЛарн боьхьоаьца ЛаьрХІаре ЛаьрХІаре ТІа ВІаьнІаьЬкьаьн. ЯхаьН боьна Программе полоЛенеш. «Советски Союз, — яьлу «Тайме» сфо Индия» яхача ЩІаьнІ газето, — империализма агрессивин кІоьЛ атакаш ЛохаттІаьча, шоай парТІаьто, кортамугьеЬдаьлаьн, ЛІаьмаьн сиЛ лоардеча наччаьлаьнкапишкаьлаьн я».

Керттера дакъа Советски Союзо а ловаш Германеи фашизмаьн, японски милитаристаьн эаьа а ЛІаьЛ ЛІаьЛаЬ. ЛІаьтаоп 40 цу дузача шера ЖІатеха, арадаьхьаьча ЛІаьсе документаьх доаЛол дечаьа «Мишара сиЛлаьх - ВоаьнХа программа» аьа. Дуьнен хІаьштта доГоаьЛЛина чубосаЛо цо. ЦІуьаьЛа. Малхбо мовстаЬІІаьн ЛІтара, ЛІаьхьа США тІехьа - промышленнин комплекса ЛІаьшташ ЛІаьчаьнаьш ЛаьрІІеш ба ЛІаьвЬІаьхьаьчеш мовстаЬІаьн ЛІаьнаьрІІаьн ЛІаьЛ ЛІаьЛаЬ. Цу ЛІулаьхьа, хьаьш ма дарра, кІаьсстта ЧІоаІІа тохьеннин «Персидски залиаьгара денз Алгерсий ГІаьрешна ЛІаьчаЛ» Советски Союзаца кІаьсилгІа шиЛ политико дерхІар да аьЛна ЛІаьхьаЛІаьдаь Варшаттеш. Кхетаме боаьнча цу ньаьЛа дуьхьала конференце ЛІаьчаЛІаьдаьЛ машарен кхерамаЛеш, дикача ловаьхьоЛ а ЛІаьЛаьн ЛІулаьхьаьш ЛІаьлаьрш а регионалЬин зона ЛІаьЛра ЛІо ТІехьа ЛІаьр.

Конференце ЧІоаІІа дика ЛІаьрІІар советски машара предложенеш, цу даьхьа Азерча кхерамаЛеш проблемех ярш а, дешаьа ЛІаьшт доЛаш йолча ерриГача ЛІаьчаьхьаьлхиЛ ниЛаш цу контиЛентЬ машар ІІаьшІаьр дуьхьа ВІоаьштаЬ-тохарг, ма проблемех ЛІоьстаЬ-ергІоЛа ЛІаьхьаш цар цхьана ЛІаьрІІа. ТаЬІаьчен Индийскин океанин бассейнех ЛІаьнаьрен дикачІа ловаьхьоЛ зона яра ТІаберзабЬ кинЬ.

ТІаьнна боьх оагІорхьара, «регионалЬин конвоЛ ньаьстаЬра» Р. Рейганн дуьхьа ха йоацаш ООН Генеральин Ассамблеин трибунера дика проволошонин ТІаьхьаЛаьнна та ТІехьа ЛІаьрІІеш корабаьнарг. ЦІена дотІаьна доЛаш ЛІаьхьаЛуьш болча ЛІаьна суверенин мехкий, цу дакъаьр ЛІаьнаьрен дорий а, чурра ЛІулаьхьаьна юьхьеЛІаьтара ТІаьдерадаьлаьн хьоьхьаьн ЧІоаІІаьра ЛІо дешн ЛІаьнаьр, ЛІаьрІІеш бе хьаьн доЛаш, сиЛдаь, ЛІаьрІІеш хьаьдара дуьхьала доаттаьр ньаьсаьн шоЛлаьчІа ЛІаьнна ЛІаьрІІеш ЛІулаьхьаьш саьнна ТІаьнІаьр ЛІо.

Ілаьтта ЛІаьчА плаьнете эгІара донкхаІІча ЛІаьчаьхьаьлхиЛ ЛІаьнна ЛІаьЛаЬІ. Ілаьрне ЛІаьнна ЛІаьЛаЬІ ЛІаьрІІеш ЛІаьнна ЛІаьЛаЬІ. ЛІаьрІІеш ЛІаьнна ЛІаьЛаЬІ ЛІаьрІІеш ЛІаьнна ЛІаьЛаЬІ. Ілаьрне ЛІаьнна ЛІаьЛаЬІ ЛІаьрІІеш ЛІаьнна ЛІаьЛаЬІ. ЛІаьрІІеш

Ширдьаннчча ГІулакхаштца—лира хъовсам

ГУНАХЬДАРАШ ЮСТАРБАЬЛЧА...

Ха ІІа мел йоІа ЮвархІаменГІа хулаш хьаБоагІа атеистически ахетам балара бозг. ХІара дийнаьха лаккхуш боагІача наьха общественнаш сакистамо ІІадат керда хьаГІоаГІачунна хьаЛагІаЛарна ювнарЛорашт ІІаЛхар, социалистически хьисан йоІа оборидаш юкъйолаьнаг. Атеистически болх дицнІа ІІаЛсоЛа интернационалнах а патриотически а ахетам балара ГІулаяк бизаьча боаранг ЛеЛадеш хилча.

ІІадат массанача кхача ГІеГг. Сага шийнара яницнатна ехк ца, боьхьонца доЛча кранах, бесемах дог дуллийг. ДиЛлаш соьга Инарбуш ваьнна Арсамаков Лом-ІаЛлас Картоева Хаджиат йоаІаЛь. Газета тІа дуьхьа тоам боьлча йоІа дуьхьа хаБаргІ ца ГІоІІа. ЗІамнІа сагІ йоІш шоайла ньаьстача баьнаьха ЛетарашІ дуьхьа ЛарБ. Бахьан фу дар аьЛча: ГІитаьна тІаьа боаллар ца ший тайна юкъе. ЦхьаБаьнгІа, шоай краз дохадайтинзар Лом-ІаьлаьчІ Хаджиатеи. ХІанз дийг бера да-нана да уж шиІІ.

МассаЛаьна хІлаш мотТГ. Хийла бІаргІ бехьаБеьхь баьнаьа бисачо безамо. ЦцР шин тайнана юкъе хІинца ньа БитаБ. Ишитта ньаьнаьа дита тайнаг Арсамаковгаьр СоГІаьвашца, дуьхьа кхьБаргаш

Дуьхьа ха йоаІаш Малгобена горкома бюро заседани хІдар. Ш хетьеь ер районе атеистически болх чІоГІаГІарна Бюрос белгалдаьккхар атеистически пропагандо др уьхьа ЛеЛадеш ДоЛгІа. ХІанз а дуьхьа да районе атеистически баьхо юкъе ца оаш ОСараш. ДуьхьаГІойла цаРтІийн организацешца атеистически болх мотТГГера ньаГІа доЛаш, ньаьнаьа самаьлаш да ньаьтаеш леЛабу.

Городерча а юрташкарчу а исполкомашца ЛиЛмаш ларда тІа бинхкад ІІа болх, цхьа эффективность ЛаьхІ. Маьих ечА завода «Сельхозмашина», «Малгобекский», ГІ. Аьрнеча цІерагІча совхозий партийин организацешца тІаьаьа Терраш ГІаьвІийташ атеистически ахетам балара. Из болх бара ВашагІЛехка советаш хІаьа деш ян. ЦІу ГІуьйрна аьтург ду молЛаш те, мурдаьнг цхьабола хаз дин йоаьле лоаттаБе.

Культех йоІа законодательство техка а деш, районе я регистраци яь йоаІа 16 тоаБе, царна чувоагІа 500 мург. ЦІу тоаБаша районе бахьа наха юкъе ПоаЛ мировоззрени йоаРнаю, ГІаьна цхьаньаьхьа, ГІаьккха хІьчаьхьа ВашагІЛетаьхьуш гайтайтара дина обрядаш чаккхоаг, кІоаЛа ЧІеЛе коммунистически мировоззрени хургІоаьнг бечаьа БаЛха кокъарДо ю. ШоаЛ могаЛалда ювнЛа доЛа ЛухьА хаБаргІ ду кагий нах тоаБаша юкъеЛю.

Нийсду дин авторитеташа кхІча наьхаГа законашт телаДеш доЛа ГІуьаьнгаш дайташ, гражданий деЛаЛа-бІтоаЛ ЛаЛара юкъеГІаргІаш, бесараш ЛиЛардаш деЛа юкъеГІаргаш. Масала, СоаГІаЧа ЦеЧоевашгаш Гардановашгаш юкъе ЛаЛта дов хьоастаЛар дуьхьа кера хоаЛ ГІаргаш ЦІнаЛ ЛиЛа ЛеЛа I. ФариГиев.

ПоаЛ лехкаш, «моллаш» ю ЛІаьш ЛаьхаБеш, БозбучаЧа ЛеЛадеш ба Бекочаргера Ж. ТерЛоева, ДоЛаЛкорга П. Уьмева, СоаГІаЧара М. Докиева Юха а ДоЛа диета, поаЛ лехка ЛоЛаенна СоаГІаЧара Е. Даагаитова.

Тесса битаБ атеистически болх № 8, № 9 йоаЧа ПкІо ЛаьнЛа. «ЛарБаш» дарах, моДкаш ярах доЛЛача зуЛЛаеч ЛаьЛа цхьа ленкин ВийшаьнЛ ПУ школаЛ коллективашца ЛаЛ-ноаЛ всеобуче, ЦІагІаьр-ча лекторе. ЦудуьхьА тамаш яц уьхьаза БозбучаЧа ЛеЛадеш БоЛа нах дуьхьа хІдар.

СоаГІаЧара, ДоЛаЛкорга, ИнарЛерг юрта Советий исполкомаца (председателаш И. С. Гандалоев, М. Х. Эсмена, Л. А. Картоева), городе мелиме БоЛЛо ю ш уж фанташ ца тохкаш йитаЛ, хІрдьаьнЛ ЛаьнЛа ЛаьнЛа ЛаьнЛа